

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?! Monitorizarea civică a ședințelor plenare din 25 și 26 mai 2023

#101. Parlamentul lucrează pentru tine?!

Ordinea de zi a fost modificată în proporție de **230%**, ceea ce, în opinia Promo-LEX, **influențează nefavorabil** transparența și previzibilitatea procesului legislativ.

www.promolex.md

Ședințele plenare din 25 și 26 mai 2023

Cele două ședințe plenare s-au remarcat prin **multiple modificări a ordinii de zi, în proporție de 230%**, ceea ce, în opinia Promo-LEX, **influențează nefavorabil transparența și previzibilitatea procesului legislativ.**

Printre modificările propuse și acceptate la ordinea de zi s-au regăsit 3 proiecte de hotărâre privind încuviințarea ridicării imunității parlamentare a deputatei Marina Tauber, la solicitarea Procurorului General interimar și includerea proiectului de hotărâre privind modificarea componenței numerice și nominale a Biroului permanent al Parlamentului. Niciuna din propunerile opoziției la ordinea de zi, inclusiv audierea prim-ministrului cu privire la cheltuielile efectuate pentru organizarea Adunării „Moldova Europeană”, nu a fost

susținută de majoritatea parlamentară.

Transparența decizională a fost afectată în proporție de 41%. În cazul a 9 proiecte nu au fost solicitate/acordate/publicate unele acte aferente, inclusiv avizul Guvernului (1); avizul Direcției General Juridice (2); avizul CNA (1) și avizele comisiilor permanente (6). Iar în cazul a 6 proiecte nu a fost respectat termenul legal, de cel puțin 10 zile lucrătoare, pentru prezentarea recomandărilor părților interesate.

Dacă luăm în calcul și faptul că 6 rapoarte ale comisiilor de profil și 3 proiecte de hotărâri au fost publicate pe durata ședințelor, în timpul sau după votarea proiectelor de legi, atunci **transparența decizională ar putea fi considerată afectată în proporție de 59%.** Promo-LEX reiterează că publicarea rapoartelor comisiilor în timpul examinării proiectelor sau chiar ulterior votării **este o practică lacunară care afectează semnificativ transparența decizională a Legislativului.**

Proiectul de lege nr. 149 înaintat de Guvern (în contextul reorganizării Agenției pentru Supraveghere Tehnică) a fost examinat și votat în Parlament în cel mai scurt termen – 2 zile, chiar dacă proiectul nu a fost propus pentru examinare în procedură de urgență sau în mod prioritar. În acest sens, Promo-LEX consideră nejustificată adoptarea proiectului fără respectarea etapelor procesului decizional.

Mai remarcăm că în cazul a 3 proiecte a fost restricționat dreptul deputaților, comisiilor permanente și fracțiunilor parlamentare de depunere a amendamentelor în termenul de 30 de zile după primirea proiectului.

Un al aspect ce a marcat ședința din 26 mai a fost **picarea paginii web a Parlamentului și a sistemului electronic de vot.** Site-ul legislativului a picat în jurul orei 14.00 și nu a fost disponibil cel puțin două ore, durată în care părțile

interesate nu au putut avea acces la proiectele de acte normative votate și actele aferente acestora. Iar din cauza blocării sistemul de vot electronic, deputații au fost nevoiți să voteze 2 proiecte prin ridicare de mâini.

Parlamentul a prelungit pentru a 8-a oară consecutiv starea de urgență, declarată în Republica Moldova la 24.02.2022 în contextul invaziei militare a Federației Ruse împotriva Ucrainei. Prelungirea cu încă 60 de zile a stării de urgență, cerută de Guvern, a fost dezbătută timp de aproape 2 ore, fiind cea mai lungă dezbateră în ședințele din 25 și 26 mai.

Parlamentul și-a exercitat și de această dată funcția de control parlamentar prin audierea în plen a Raportului anual de activitate al furnizorului public de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2022 și a Raportului privind executarea bugetului Instituției Publice Campania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2022.

Informând plenul Parlamentului că exclude din fracțiune 2 dintre deputați, pe V. Bolea și A. Sohodolski, Blocul Comuniștilor și Socialiștilor (BCS) a rămas cu 27 de deputați.

V. Bolea și A. Suhodolski, ca și alți 2 deputații neafiliați I. Lozovan și A. Nesterovschi, par să fi boicotat ambele ședințe plenare, chiar dacă nu au publicat o declarație în acest sens. Tradițional, a lipsit de la ședințe, în semn de protest, fracțiunea Partidului Șor.

La ședința din 25 mai și-au înregistrat prezența 86 deputați, iar la cea din 26 mai – 80 deputați. Cele două ședințe plenare au durat cumulativ circa 17 ore 14 min, cu 3 pauze de 3 ore.

Amintim că, în perioada anilor 2021–2025, activitatea Parlamentului Republicii Moldova este supusă unei monitorizări exhaustive în cadrul Programului Promo-LEX “Democrație, Transparență și Responsabilitate”. Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida

interacțiunea dintre deputați și cetățeni.